

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____Л.М.Рославець
_____2018р.

**Методичне забезпечення семінарських занять
з дисципліни КУЛЬТУРОЛОГІЯ
для студентів спеціальності**

022 «Дизайн»

Уклав

Рославець Л.М.

Розглянуто на засіданні
циклової комісії гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін
Протокол № 1 від 31.08.2018

Голова циклової комісії

О.Г.Дрозд

Семінарське заняття 1

Тема: Специфіка культурологічного знання. Суть і сутність культури.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Концепції культури.
- 2 Розуміння культури як соціального процесу.
- 3 Поняття «культура» і «цивілізація».
- 4 Культурна єдність людини і природи.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: анімізм, антропологія, культурогенез, ментальність, культурологія, синкретизм, табу, тотемізм, міф, релігія, мова культури, антропоцентризм, ритуал, синкретизм.

Теми рефератів:

- 1 Походження мистецтва.
- 2 Первісна епоха та її місце в історії людства.
- 3 Технологічна культура і цивілізаційний процес.
- 4 Масова культура.
- 5 Сучасні сценарії діяльності і роль у них традиційної культури та субкультури.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Матвеєва Л.Л. Культурологія. Курс лекцій. – К.: ОРАНТА, 2004.
- 3 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 4 Лосев І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.

Семінарське заняття 2

Тема: Культура Античності

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Історико-культурний феномен античності: теоретичний чинник.
- 2 Етапи розвитку давньогрецької культури.
- 3 Зародження науки, архітектури і пластичного мистецтва в Греції.

- 4 Культура Стародавнього Риму.
- 5 Вплив християнства на подальший розвиток культури.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: античність, класична культура, пластичне мистецтво, театр, драматургія, комедія, трагедія, християнство, монументальне мистецтво, портрет, авгури, акведук, аристократія, варварство, гістріони, гладіатори, деміург, патриції, плебеї, поліс, рапсоді.

Теми рефератів

- 1 Вплив античної традиції на формування системи західних цінностей.
- 2 Легенди і міфи Давньої Греції.
- 3 Виникнення давньогрецького театру: драматургія, комедія, трагедія.
- 4 Римський інженерний геній.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 3 Лосев І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 4 Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. - К.: Знання, 2000.

Семінарське заняття 3

Тема: Європейська культура 20ст.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Модернізм як доба у культурі. Причини виникнення стилю модерн.
- 2 Модернізм в літературі й театрі.
- 3 Основні течії модерністського мистецтва.
- 4 Авангардистський живопис, функціоналізм в архітектурі, нові виражальні засоби в музиці.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: модерн, кубізм, експресіонізм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм, поп-арт, урбанізація, символізм, поліфонія, прогноз, мода, бестселер.

Теми рефератів

- 1 Творчість С.Далі.
- 1 П.Пікасо і його жінки.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Режко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. - К.: Літера, 2002.
- 3 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 4 Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 5 Стивенсон Н. Самые знаменитые архитектурные сооружения мира. – Харьков : Клуб семейного досуга, 2008.
- 6 Герлингс Ш. Сто знаменитых художников мира. – Харьков: Белград, 2009.

Семінарське заняття 4

Тема: Українська культура 18ст.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Культурно-мистецький процес України у 18ст., його особливості.
- 2 Наука і література.
- 3 Освіта.
- 4 Архітектура і образотворче мистецтво другої половини 18ст.
- 5 Українське національно-культурне відродження кінця 18 - 40-х рр. 19ст.
- 6 Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики: діяльність „Руської трійці”, Кирило-Мефодіївське товариство.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: братство, ментальність, вільнодумство.

Література

- 1 Греченко В.А., Чорний І.В., Кушнерук В.А., Режко В.А. Історія світової та української культури: Підруч. для вищ. закл. освіти. - К.: Літера, 2000.
- 2 Грушевський М.С. Духовна Україна. - К., 1994.
- 3 Жолтовський П. Художнє життя на Україні в XVI - XVIII ст. - К., 1988.
- 4 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 5 Історія української культури / За загал, ред. І.Крип'якевича. - К.: Либідь, 1994.
- 6 Історія української культури у 5-ти томах. - К.: Наукова думка, 2001 - 2003.
- 7 Попович М.В. Нарис історії культури України. - К.: "АртЕк", 2001.
- 8 Русанівський В.М., Вервес Г.Д., Гончаренко М.В. та ін. Культура українського народу: Навч. посібник. - К.: Либідь, 1993.

9 Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник /За ред. Черепанової С.О. -Львів: Світ, 1994.

Семінарське заняття 5

Тема: Українська культура 20 ст.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Політичне життя та культурний процес в Україні на початку ХХ ст.
- 2 Відродження української культури в період національно-демократичної революції: освіта, вища школа, наука, література, театр, музика, преса, книгодрукування.
- 3 Навчальні заклади для жінок.
- 4 Музейна справа в Україні. Меценати та колекціонери.
- 5 Український мистецький авангард та його доля. Архітектура.
- 6 Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу.
- 7 Шістдесятники.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Історія української культури / За загальн. ред. І.Крип'якевича. - К.: Либідь, 1994.
- 3 Історія української культури у 5-ти томах. - К.: Наукова думка, 2001 - 2003.
- 4 Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник /За ред. Черепанової С.О. -Львів: Світ, 1994.
- 5 Беликов О.М. Украина. Все, что стоит увидеть. – Харьков: Библекс, 2009.
- 6 Кривавич Д.П., Овсійчук П.А. Українське мистецтво у 2-х томах. – Львів: Світ, 2003.
- 7 Попович М.В. Нарис історії культури України. - К.: "АртЕк", 2001.
- 8 Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: Навчальний посібник. К.: "ЕксОб", 2000.
- 9 Русанівський В.М., Вервес Г.Д., Гончаренко М.В. та ін. Культура українського народу: Навч. посібник. - К.: Либідь, 1993.
- 10 Скалацький К. Пошуки, знахідки, відкриття. – К.: ОРАНТА, 2004.
- 11 Уманцев В.С. Мистецтво давньої України. Історичний нарис. - К.: Либідь, 2002.

Семінарське заняття 6

Тема: Національна культура в сучасній Україні.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Національна культура в сучасній Україні.
- 2 Сучасна українська культура та її входження у світовий простір.
- 3 Проблема української культури в контексті світового розвитку.
- 4 Культура української діаспори.

Література

- 1 Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко О.М. та ін. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.
- 2 Левчук Л.Т. та ін. Історія світової культури. - К.: Либідь, 2000.
- 3 Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури. - К.: Либідь, 1995.
- 4 Беликов О.М. Украина. Все, что стоит увидеть. – Харьков: Библекс, 2009.
- 5 Кравич Д.П., Овсійчук П.А. Українське мистецтво у 2-х томах. – Львів: Світ, 2003.
- 6 Попович М.В. Нарис історії культури України. - К.: "АртЕк", 2001.
- 7 Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: Навчальний посібник. К.: "ЕксОб", 2000.
- 8 Русанівський В.М., Вервес Г.Д., Гончаренко М.В. та ін. Культура українського народу: Навч. посібник. - К.: Либідь, 1993.
- 9 Скалацький К. Пошуки, знахідки, відкриття. – К.: ОРАНТА, 2004.
- 10 Уманцев В.С. Мистецтво давньої України. Історичний нарис. - К.: Либідь, 2002.

Семінарське заняття 7

Тема: Культура особистості.

Мета: поглибити та розширити знання, залучити до творчої діяльності; розвивати духовні, інтелектуальні і естетичні відчуття, сприяти формуванню пізнавального інтересу.

План

- 1 Проблеми професіоналізму і професійної культури в сучасному житті ділової людини.
- 2 Ціннісні орієнтації, мотивація їх вибору та визначення власної життєвої позиції.
- 3 Виховання і самовиховання в житті людини.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: людина, індивідуальність, особистість, культуротворчість, культурна антропологія, культуротворча сутність людини, людинотворча сутність культури, соціалізація особистості, дух, духовність, душевність, культурна еліта, політична еліта, економічна еліта, культура особистості

Теми рефератів:

- 1 Проблеми самореалізації особистості.
- 2 Норми і цінності в системі мотивації діяльності.
- 3 Особистість в різних культурах.
- 4 Поняття і роль культурної еліти.
- 5 Соціальна і культурна еліта.

Література

- 1 Абрамов В.І. Духовність суспільства: методологія системного вивчення. – К.: КНЕУ, 2004. – 236 с.
- 2 Бердяев Н.А. О назначении человека. – М.: Республика, 1999. – 383с.
- 3 Кравець М.С., Семашко О.М., Піча В.М. та ін. Культурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. В.М. Пічі – Львів: „Магнолія плюс”, 2003. – 235 с.
- 4 Кримський С.Б. Запити філософських смислів.: Вид. Парапан, 2003. – 240с.
- 5 Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 288 с.
- 6 Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посібник – К.: КНЕУ, 2003 – 367с.